

शिवछत्रपती क्रीडा संकुल, म्हाळुंगे,
बालेवाडी, पुणे येथील नियोजित
ऑलिम्पिक भवनातील ऑलिम्पिक
म्युझियमबाबत

महाराष्ट्र शासन
शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग
शासननिर्णयक्रमांक: क्रीडासू-३०२०/प्र.क्र.३५/क्रीयुसे-१,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२.
दिनांक : ०१ डिसेंबर, २०२३

वाचा:-

१. शिवछत्रपती क्रीडा संकुल,पुणे संदर्भातील उच्चस्तर धोरण समितीची बैठक दि.२२.६.२०२३
२. समक्रमांकाचे शासनपत्र दि.३०.६.२०२३.
३. समक्रमांकाचा शासननिर्णय दि.२.८.२०२३
४. आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा यांचे पत्र क्र.शिक्रीपी/ऑभउ/२०२३/का-११/२९७६, दि.८.९.२०२३
५. मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखालील उच्चाधिकार सचिव समितीच्या दि.१२.९.२०२३ रोजीच्या बैठकीचे इतिवृत्त.
६. समक्रमांकाचा शासन निर्णय दि.५ ऑक्टोबर,२०२३
७. अध्यक्षा, इंडीयन ऑलिम्पिक असो, ऑलिम्पिक भवन,नवी दिल्ली यांचे पत्र क्र.आयओए/प्रेसिडेंट/व्हीआय-५५/२०२३/१३९४, दि.४.७.२०२३
८. संचालक,ऑलिम्पिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड हेरीटेज,ल्यूसेन, स्वित्झर्लंड यांचे संचालक,ड्रीम टू प्ले,यांना पाठविलेले व इंडीयन ऑलिम्पिक असो यांना अग्रेषित केलेले पत्र दि.२.८.२०२३
९. आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा यांचे पत्र क्र.शिक्रीपी/ऑभउ/२०२३/का-११/३४७१, दि.९.१०.२०२३.

प्रस्तावना:-

ऑलिम्पिक भवनाच्या सुधारीत अंदाजत्रक व आराखड्यास मा.मुख्य सचिव यांच्या अध्यक्षतेखाली उच्च धोरण समितीच्या दि.१२.०९.२०२३ रोजीच्या बैठकीत मान्यता देण्यात आली. त्यानुसार रु.७२.७८ कोटी इतक्या सुधारीत खर्चाच्या अंदाजपत्रकाला संदर्भाधिन शासन निर्णय दि.०५.१०.२०२३ अन्वये नव्याने प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली आहे. तसेच सदर प्रकल्पाच्या बांधकामाच्या अनुषंगाने कार्यान्वयन यंत्रणा म्हणून सार्वजनिक बांधकाम विभागास संदर्भ क्र.३ अन्वये मान्यता दिलेली आहे. नियोजित ऑलिम्पिक भवनामध्ये, ऑलिम्पिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड

हेरीटेज, ल्यूसेन, स्विट्झर्लंड व इंडीयन ऑलिम्पिक असोसिएशन यांच्या सहमतीने / सहकार्याने तसेच या संस्थांच्या मार्गदर्शक सूचना/ नियमावलीनुसार शिवछत्रपती क्रीडा संकुलात "ऑलिम्पिक म्युझियम विकसित करण्यात येणार आहे. क्रीडा विश्वात ऑलिम्पिक म्युझियमला विशेष महत्त्व असून या माध्यमातून ऑलिम्पिक चळवळीचा प्रसार होण्यास मदत होणार आहे. तसेच क्रीडा क्षेत्रातील गौरवशाली घटना व अद्वितीय खेळाडूंची कामगिरी यांना उजाळा मिळण्यास व त्यातून नवीन खेळाडूंना प्रोत्साहन मिळणार आहे. ऑलिम्पिक म्युझियम च्या माध्यमातून केवळ क्रीडाक्षेत्रच नाही तर सांस्कृतिक, शैक्षणिक व पर्यटन क्षेत्रासही चालना मिळू शकेल. त्यामुळे राज्याचे नाव राष्ट्रीय व आंतरराष्ट्रीय स्तरावर अधोरेखित होईल.

संदर्भ क्र.७ व ८ येथील पत्रान्वये अनुक्रमे इंडीयन ऑलिम्पिक असोसिएशन, नवी दिल्ली व ऑलिम्पिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड हेरीटेज, ल्यूसेन, स्विट्झर्लंड या अधिकृत संस्थांनी दिलेली ना हरकत (NOC) विचारात घेऊन तसेच संदर्भ क्र.९ अन्वये आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा यांनी प्रस्तावित केल्यानुसार ऑलिम्पिक म्युझियमचे व्यवस्थापन/संचालन करण्यासाठी ड्रीम टु प्ले वेल्फेअर फाऊंडेशन, मुंबई सोबत करार करण्यास, याबाबत ऑलिम्पिक म्युझियम कार्यान्वयन समिती गठित करण्यास आणि यानुषंगाने येणाऱ्या अंदाजित रु.८.८४ कोटी रक्कमेस प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती

शासन निर्णय:-

शिवछत्रपती क्रीडा संकुल, म्हाळुंगे-बालेवाडी पुणे येथे उभारण्यात येणा-या ऑलिम्पिक भवनामध्ये इंडीयन ऑलिम्पिक असोसिएशन, नवी दिल्ली व ऑलिम्पिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड हेरीटेज, ल्यूसेन, स्विट्झर्लंड या अधिकृत संस्थांच्या नियमावली/ मार्गदर्शक सूचनांनुसार ऑलिम्पिक म्युझियम विकसित करण्यास तसेच या ऑलिम्पिक म्युझियमची निर्मिती व संचालन/व्यवस्थापनाकरिता येणाऱ्या अंदाजित रु.८.८४ कोटी रक्कमेस/खर्चास याद्वारे प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. ऑलिम्पिक म्युझियम व्यवस्थापन व कार्यान्वयासाठी खालीलप्रमाणे "ऑलिम्पिक म्युझियम कार्यान्वयन समिती" गठित करण्यात येत आहे :-

अ.क्र.	नाव/पदनाम	समितीमधील पद
१	आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.	अध्यक्ष
२	भारतीय ऑलिम्पिक असोसिएशन यांचा प्रतिनिधी	सदस्य
३	उपसचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, मंत्रालय, मुंबई	सदस्य
४	सहसंचालक, शालेय शिक्षण संचालनालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य
५	महाराष्ट्र ऑलिम्पिक असोसिएशन- १ प्रतिनिधी	सदस्य

६	पॅरा असोसिएशन ऑफ महाराष्ट्र - १ प्रतिनिधी	सदस्य
७	ड्रीम टू प्ले वेलफेअर फाऊंडेशन, ताडदेव, मुंबई-१ प्रतिनिधी	सदस्य
८	उपसंचालक, शिवछत्रपती क्रीडापीठ, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे	सदस्य सचिव
९	ऑलिम्पिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड हेरीटेज, ल्यूसेन, स्वित्झर्लंड- १ प्रतिनिधी	निमंत्रित सदस्य
१०	ऑलिम्पिक म्युझियम अंतर्गत रचनेसाठी नियुक्त वास्तुविशारद व सल्लागार-	निमंत्रित सदस्य
निमंत्रित सदस्य आवश्यकतेनुसार समितीची शिफारस व मान्यतेने नियुक्त करण्यात येतील		

३. उपरोक्त ऑलिम्पिक म्युझियम कार्यान्वयन समितीची कार्यक्षमता व अधिकार पुढीलप्रमाणे राहतील:-

- १) ऑलिपिक म्युझियम विकसित करून कार्यान्वित करणे.
- २) ऑलिपिक म्युझियम मध्ये कलाकृती, शिल्प, वस्तु इ. निवड करणे, उपलब्ध करून घेणे.
- ३) भारतीय ऑलिपिक असोसिएशन व ऑलिपिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड हेरीटेज यांनी दिलेली नियमावली/ मार्गदर्शक सूचना व मानके विचारात घेवून ऑलिपिक म्युझियमच्या अंतर्गत संरचनेबाबत निर्णय घेणे,
- ४) ऑलिपिक मुल्य शिक्षण कार्यक्रम अंतर्गत क्रीडा विकासाचे उपक्रम, लघु कोर्सेस व अभ्यासक्रम राबविणे.
- ५) ऑलिपिक म्युझियमसाठी समितीच्या मान्यतेने वास्तुविशारद व सल्लागार नियुक्त करणे, शासन अनुदान, म्युझियम तिकीट व उपक्रमातून प्राप्त उत्पन्न यामधून प्रकल्पाच्या संचालन /व्यवस्थापनासाठी आवश्यक बाबींवर खर्च करण्याबाबत निर्णय घेणे, उत्पन्नाचे नवीन स्रोत निर्माण करणे.
- ६) शासनाने याबाबत दिलेल्या निर्देशांचे पालन करणे.

४. इंडीयन ऑलिम्पिक असोसिएशन, नवी दिल्ली व ऑलिम्पिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड हेरीटेज, ल्यूसेन, स्वित्झर्लंड या अधिकृत संस्थानी अनुक्रमे संदर्भ क्र.७ व ८ अन्वये दिलेल्या ना हरकतीच्या (NOC) आधारे "ड्रीम टू प्ले वेलफेअर फाऊंडेशन मुंबई" या संस्थेसोबत नियोजित ऑलिपिक भवनातील ऑलिपिक म्युझियमच्या व्यवस्थापन व संचालनासाठी ऑलिपिक म्युझियम कार्यान्वयन समितीकडून करार करण्यात येईल. कराराद्वारे तिकीटाचे उत्पन्न, सामाजिक दायित्व निधी, तसेच क्रीडा विकासाचे उपक्रम व कोर्सेस यामधून मिळणारे उत्पन्न व व्यवस्थापकीय खर्च तसेच अनुषंगिक सर्व बाबी यासंदर्भातील जबाबदाऱ्या निश्चित करण्यात येतील. ड्रीम टू प्ले वेलफेअर

फाऊंडेशन, मुंबई व ऑलिंपिक म्युझियम कार्यान्वयन समिती यांचेमधील कराराचे पालन न झाल्यास सदर करार रद्द करण्याचे सर्वाधिकार शासनाला राहतील.

५. ऑलिंपिक म्युझियमसाठी प्राप्त अनुदान व उत्पन्न बँकेमध्ये ठेवण्यासाठी "ऑलिंपिक म्युझियम कार्यान्वयन समिती" यांचे नावे राष्ट्रीयकृत बँकेमध्ये खाते उघडण्यात यावे. या खात्याचे कार्यान्वयन सहसंचालक/ उपसंचालक, शिवछत्रपती क्रीडापीठ क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांचे स्वाक्षरीने करण्यात येईल.

६. यावर होणारा खर्च, "मागणी क्रमांक ई-३, प्रधान लेखाशिर्ष २२०४, क्रीडा व युवक सेवा, १०४, क्रीडा व खेळ, (१६) (०२) क्रीडा संकुलांची स्थापना, (२२०४ १८२७), ३१, सहाय्यक अनुदाने (वेतनेतर)" या लेखाशिर्षाखालील तरतूदीतून भागविण्यात यावा. यासाठी निधी वितरणाचे आदेश स्वतंत्रपणे निर्गमित करण्यात येतील.

७. यासाठी लेखाधिकारी, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे यांना आहरण व संवितरण अधिकारी व आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना नियंत्रक अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

८. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२३१२०११८०८०११७२१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(रणसिंग डेरे)

कार्यासन अधिकारी, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

- १) मा.राज्यपालांचे सचिव, राजभवन, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.
- २) मा.मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
- ३) मा.उपमुख्यमंत्री (गृह) यांचे प्रधान सचिव,
- ४) मा.उपमुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन) यांचे खाजगी सचिव
- ५) मा.मंत्री (क्रीडा व युवक कल्याण), यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा.विरोधी पक्षनेता (विधानसभा / विधानपरिषद) यांचे स्वीय सहायक, मुंबई.
- ७) सर्व सन्मा. विधानपरिषद/ विधानसभा सदस्य, महाराष्ट्र विधानमंडळ, मुंबई

- ८) अध्यक्षा, इंडीयन ऑलिंपिक असोसिएशन, ऑलिंपिक भवन, नवी दिल्ली (क्रीडा व युवक सेवा संचालनालयामार्फत)
- ९) संचालक, ऑलिंपिक फाऊंडेशन फॉर कल्चर अँड हेरीटेज, ल्यूसेन, स्विट्झर्लंड दिल्ली (क्रीडा व युवक सेवा संचालनालयामार्फत)
- १०) मा. मुख्य सचिव यांचे वरिष्ठ स्वीय सहायक
- ११) अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक बांधकाम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक
- १२) अपर मुख्य सचिव, वित्त विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १३) प्रधान सचिव, नियोजन विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १४) प्रधान सचिव, शालेय शिक्षण व क्रीडा विभाग, यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) मा. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर
- १६) महालेखापाल (लेखा परीक्षा) महाराष्ट्र-१/२, मुंबई/नागपूर
- १७) आयुक्त, क्रीडा व युवक सेवा, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.
- १८) सहसंचालक, क्रीडा व युवक सेवा, पुणे.
- १९) सचिव, पॅराअसोसिएशन ऑफ महाराष्ट्र (क्रीडा व युवक सेवा संचालनालयामार्फत)
- २०) संचालक, ड्रीम टू प्ले वेल्फेअर फाऊंडेशन, ताडदेव, मुंबई-३४ (क्रीडा व युवक सेवा संचालनालयामार्फत)
- २१) वित्त विभाग (कार्यासन व्यय-५/अर्थसंकल्प-८) मंत्रालय, मुंबई
- २२) नियोजन विभाग (कार्यासन-१४७१) मंत्रालय, मुंबई
- २३) निवड नस्ती (क्रीयुसे-१).